

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaschneeks un apgahdatajs.

Mahjas weests isnaht ween reis pa nedetu.

Rakfa ar peesuhfichanu
par pasi:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Rakfa bes peesuhfichana
nas Riga:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teef isdohs fest-
deenahm no p. 10 fahloht.

Rakfa
par studinaschou:

par weenas sleijas smallu
rakstu (Pettit)- rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, rakfa 10 kap.

Redakcija un ekpedizija
Riga,

Ernst Plates biltschu- un
grahmatu- drufatawa pee
Pehtera bahnizas.

N° 31.

Sestdeenā 5. August.

1878.

Rahditajs.

Saunatahs siinas. Telegrafa siinas.
Selschsemes siinas. No Rigas: weetneetu fapulze, generalis micis, celas behres. Par ewehroschonu. No Chergleem: labibas augschana. No Dundagas un Talsu pufes: tureenahs buhschana. No Bez-Weebalgas: tureenahs buhschana. No Kreona-Wirzawas: tureenahs buhschana. No Misas muishas: nedarbs. No Selgawas: gada-swehiti. No Kulbigas: gubernatora atbrautschana. No Leepajas: pahrraudschana. No Kurjemes: tugoschana va Leelupi. No Grohbinas: jahdsiba. Wilandes: notifums. No Peterburgas: politikal buhschana. No Mastawas: brauzeens us Sibiriju. No Dbefas: kara-wihtu weeschana. No Eilises: leetus. No Drenburgas: meera-teesas. No Rischni-Novgorodes: turgus u. t. pr.

Peeliluma: Drunineeks Kuno. Graubi un seedi.

Saunatahs siinas.

No Rigas. Pilssehtas weetneeku kahrtiga fapulze, kas wehz darijchonu kahrtibas nosajjuma noturama katra mehnescha pirmā virmdeena, tikschoht ihpascha eemesta dehl pirmsdeenu tai 14. Augustā notureta.

Beelideenu bija generalmajora v. Schwanebacha behres. Lihkis tika paglabahs Zehkaba bahnizas kapds.

No Rewales. Rā tureenahs awise sino, tad Rewales pilssehta, kas lihds schim fawas andeles-nodohschanas maksaja tā treschas schlikas andeles-pilssehta, tagad ir no treschas schlikas eezelta ohtra schlikā. Schi pahrgrohischana sihmejahs ihpaschi us 2tras gildes kaufmaneem.

No Peterburgas. Rā no tureenahs teef sinohts, tad strahdneeki Peterburgā arweenu wairak nahkuschu pee tahs asihischanas, jif derigi tas esohht, tad sawu dshiwibu leekoht apdrohschinahht. Pa leelakai dalai fabriku strahdneeki cestahjahs dshiwibas apdrohschinashana, un tas gan zaur tam isskaidrojams, ka starp fabriku strahdneekem ir daschi labi mahjiti.

— Tai 23schā Juli, tā kahda tureenahs awise („B. Listol“) sino, notikahs schahda fleplawiba. No deenasta atlaistais unterofizeeris Kasanzews eegahja kaufmana Lochamina wihtnusi un tur ar meerigu prahthu noduhra to pee semneeku kahrtas peederigo Nikitinu. Schahds neeka eemestlis wianu us tam pasklubinaja. Winsch Nikitinam, kuzam winsch par schnabi bija 14 kapeikas parahdā, nosweeda us schenka galdu 15 kapeiku-gabalu un pagehreja par 7 kapeikahm schnabi. Nikitins schnabi nedewa, bet fawas 14 kapeikas atrehkindsams weenu kapeiku isdewa. Tas Kasanzewu fakaitinaja; bes tā buhtu ilgi apdohmajees, winsch iswilka nasi un eegrubha Nikitinam kruhtis. Duhreens bija nahwigs. It meerigi fleplawa teiza: „Nu esmu wianu nolahwis, — esmu wai-

nigs — fakerat mani!“ Sakerschanai winsch nepretojahs. Laudis, kas wianu pasihst, faka, ka winsch daschreis par kahdu johku, kas wianam nepatizis, draudejis ar nasi durk.

— Rā Kreewu awise „Новое Время“ sino, tad pee Amurasa upes augschgala ir 1877. gadā isskalojuschu is smiltim 172 pudi un 37 mahzinas selta tai wehrtiba no 2,075,137 rublu. Bija tur pawisam 11 skaloschanas-maschinas un 3091 strahdneeks.

— „Golojs“ garakā raksta pahrspreesch Berlines kongresi un Anglijas istureschanohs un nahht pahrspreesdams pee tahda gala-spreeduma, ka Ciropas leelwalstis nepareisi pret Kreewiju isturesuschahs. Beidsoht winsch wehl isskala tahs dohmas, ka Kreewijai wajagohht wijus sawus speklus sawahht, lai wajjadahga brijdi buhtu gatawa.

No Rissingenas. Rā lastrajeem sinams, tad Bismarks tagad usturahs Risingenā, kur wianam ir farumashanahs ar pahwesta fuhthu Masellu, us kahdu wihti waretu Wahzijas waldbiba ar pahwesta waldbibu islihgt deht katolu leetas Wahzija. Wehl pee gala-spreeduma naw nahkuschu, jo Masella teiza, ka wianam ne-efohht tahda pilnware, ka bes ihpaschas farakstischanahs un atkauščanas no pahwesta waldbibas pufes waretu galigi nospreest, wianam eepreeschu preeschlikumi pahwestam ja-eesuhtha un apstiprinashana janogaida, pirms galigi warohht nolihgt.

No Montenegras. Montenegras firsts Austrijas waldbibu lahdsis, lai tā wianam palihdsetu, ko lai winsch darohht ar teem 45,000 zilweeem, kas no Herzegowinas us Montenegro atbehguschu un lihds schim tur usturotees, un tā lai tohs atpatal us dšimteni waretu fuhtht.

No Spanijas. Spanija atkal nemeerneeki raduschees; bet waldbiba, ihstā laika sinu dabujuse, nemeerneekus pahrwarejuse. Nemeerneeku ari dands nebijuschu.

No Turzijas. Turzijas waldbiba apnehmufehs ilgati Batumas nodohschonu Kreewijai nekaweht.

Telegrafa siinas.

No Senikas, tai 2. Augustā. Austreeschu kara-pulku wadona kohrtelis tagad atrohnahs Senikā. Tureenahs katoli Austreeschus ar leelu preeku apstweizinajuschi.

No Wihnes, tai 2. Augustā. Rā tureenahs awises sino, tad starp Austriju un Turziju nolihgums wehl ne-efohht nolihgts.

Gefchiesmes sinas.

No Rigas. La pirma atklahta pilssehtas weetneeku fapulze tika ohrdeenu masas (fw. Jahna) gildes sahle notureta.

— Schejeenes kahjineeku diwisijas preefschneeks, generalmajors Fridrichs v. Schwanebachs ohrdeenu pustiundu preefsch pufnaktis nomira Majohrds (pee Dubulteem), 50 gadus wezs palikdams. Tikai preefsch kahdeem mehnescheem nelaiķis, kad general-leitnants Swetschins bija miris, tika ņhini augstā (Swetschina) weetā ņhury us Rigu ataižinahts, un ņhini ihņā laikā bija zaur ņawu miħligu un laipnu iņtureņhanohs miħlestibu un gohdaņhanu eemantojis. Wiaņch, prohti generalmajors Fridrichs Antonowitņhs v. Schwanebachs tai 28tā Merzi 1828tā gadā dņimis un tai 21mā Augustā 1842trā gadā eestahjāhs kara-deenastā, kur wiaņch 1846tā gadā tika par inscheneeru jaunako wirsneeku. 1870tā gadā wiaņch tika par ganeralmajoru, lihds wiaņch ņhini gadā tika ņhury us Rigu atņaultis un par diwisijas preefschneeku eezelts. Ari kautināds nelaiķis bijis un ņchē tikai peeminam tohs kautināds ar Tņschētschenzeem.

— Kā dņirdam, tad nupat nomiruscha Molina weetā, kas bija, kā lasitajeem jaw sinams, pilssehtas galwas weetneeks, tiks 14 deenu laikā jaunā pilssehtas galwas weetneeks zelts.

Wehl no Rigas. Kā jaw isgahjuscha numurā ņinojam, tad gildes preefschneeka un Rigas pilssehtas galwas weetneeka Molina behres bija isgahjuscho peektdeenu. Tahdas behres gan Rigā ilgi nedabuhs peedņihwoht, til warenaš un lepnas tahs bija. Pawadishana us kapeem bija leeliska. Pehz lihka rateem gahja Rigas pilssehtas gwardija, ar ņawu ritmeisteru un adjutantu papreefschu, tad nahja dauds žiti pilssehtas preefschneeki un lungi, kā par peemeħru gildes preefschneeki un wezakee, birgermeisters un rahtis lohžekli, pilssehtas galwa un pilssehtas weetneeki. Tad nahja daschas beedribas, dņeeditaju beedribas, streħlneeku beedriba un labprahstigeeg uguns-dņehņeji. Pawaditaji bija nostahjuschees pa iņchetreem rindā. Tad nahja kareetes, gara, gara rinda, wairal neta ņetiendesmit. Us kapeem, kad mahžitajs ņawu darbu bija beidņis, tureja pilssehtas galwa, Wiingner lungs, ņpeħzigu un ņirniģu runu, kas klauņitaju ņirdis aigrahba un kura peemineja nelaika darbus uu nopelnus. Truhwes musiķis un dņeedaņhana beidņa behres.

Par eewehroschānu un peekohdināschānu. Peterburgas Wahzu awises „P. S.“ pastahsta ņchahdu atgadijumu: Preefsch kahda laika kahda gāspascha B . . . . . peeneħma diwi jaunā meitas sem lohti labem nolihgumeem, weenu par kambara-jumprawu un oħtru par istabas meitu. Tai, kas par istabas meitu tika peenemta, wina apņohlija jo leelu alģu, 12 rublu par mehnesi. Mineta gāspascha B . . . . . ar abahm peenemtahm meitahm aibrauzā us Peterburgu un tur nonahkuse wina peenemtahs meitas pee ņewis mahjā pahrweda. Mahjoklis bija lohti lepni isgreņnohts un tur jaw diwi ņeeweeschi atradahs. Ubas Rigas meitas, kas minetai gāspaschai bija pilniģi uņtizejuschahs, tagad ņamanijahs, kahdā neņchliħstibas weetā bija kluwuschas. Weena padewahs beņ kahdas pretoņchanahs ņawam noschēhlojamam listenim; ta oħtra pretojāhs un atraidija kahdu wezu lungu, kas winai ar ņawu miħlestibu usbahņahs. Wina tika ihpascha kambari eesleħgta un lihds ņchim laipna gāspascha, kura winaš pasi pee ņewis tureja, parahdijāhs pawifam žitāda. Tai 20tā

Juli nabaga meitenam isdewahs isbeħgt un us eelu ismukt. Weentule leelā pilssehtā, no wifas pāfaules atņahsta un ne-weena wahreda pa krewiņki neņapradama, wina ņahweja pee kahdas eelas ņuhra un raudaja. Kahda garam eedama dahma, wina eeraudņidama, jautaja, kapeħz wina raudohht, un wajjadģigo atbildi dabujuse dahma wina aishweda pee mahžitaja, kas par nelaimigo meitānu apschēhlojāhs, winai patweħruma weetu apgahdaja un ir nodohmajis, ņcho leetu ismekleschanai nodohht, lai minetai gāspaschai B . . . . . ņchahds winaš negohdģigs darbs tiktu leegts.

Wiaħm jaunahm meitahm, kas galwas pilssehtās grib leelaku lohni un peħnu panahht, kā ari wezakeem un aishidneem ņchis atgadijums lai der par atgahdināschānu un peekohdināschānu, kā jaunāš meitas neņinamāš weetās pee ņweņcheem kungeem deenastā naw nodohdamas, bet til tur, kur lungi ir ņinami.

Ne katrai jaunai meitai ir tahds pretoņchanahs ņpeħks un ne iħkatrai ari isdohņees isbeħgt un draudģigu palihdņeņchānu atraņt, kā augņcham minetai meitai isdewahs.

No Ehrģleem. Til ween preeģigas sinas eņam lihds ņchim laikrahtģos lasijuschi pahz ņcha gada semkohpju zeribahm muħņu miħtā Baltijā. Laiks ari bija til isdewģis, kā labala newaijaga wehletees. Mai mehnesis bija ņilts un drehģnis, Ćuni ari leetus netruħta un turklaht bija deelģan weħņs, kā meeschi un weħlajee lini brangi wareja eeselt. Plawās bija sahle un ņeena ņawahņchāna isdewģiga. Ćhņeem wahrdēem ņakohht, ņchi wāņara muħs lohti eepreeģināja un koplus augtus ņohlija. Bet ņalams wahrdš jaw mahja: „neņlawe deenu preefsch wakarā,” un tā ari war notikt, kā mehš wehl behdģigu rudeni peedņihwosim. Schejeenas semkohpju eenemņchāna pastahw pa leelakai dalai linds un ja lini kahdu reisu gandējāhs, tad pohhts mahjā, leelš truhkums manams. Kā jaw teiktš, tad lini ari pee mums bija labi auguschi, bet tagad wifš wina brangums draud bohjā aiseet. Jo daudseem no muħņu ņaimneekēem un kā dņirdu, ari muħņu ņaiminds, Dģreneeschģds un Ohsoleeschģds, ir gandriħs wifģds linu laukģds leeli puhli tahrpu eeraduschees, kas wehl miħņteem ņahdeem lapas un galwas no-ehd un tā ihņā laikā wifģu jaukako tħrumu par tukņneņi pahrwēħņch. Tahri eesahņ ņawu pohņtidamu darbu wifģu wairal tħruma widu un kā isleekahs, ņaufās un augstakās weetās. Gan ņteids peħz ņpeħjas kahdas ņaujas glahht, bet ihpaschi no ne-isseedejuscheem lineem war wehl masa ween wifa peħna buht. Lai Deems dohd kreetnu leetu; warbuht kā kas ņcho ņehģu nogreesģhs, pirms ta wehl wifģu muħņu ņchi gada preeku un zeribu buhs aprijuse.

Schee tahri peħz kahpostu kahpureem isņkatāhs, ir driħ ņalahm un melnahm ņtrihpahm un zelāhs laikam no maseem kulaineem, kas leeleem bareem, ihpaschi peħz ņaules reeteschanas, gāģu pilda. Ja newitohs, tad iņchee kufaini peeder pee teem, kuzus ar Latinu wahrdu ņauz par hypera. B.

Dundagas un Talsu puseš mums ņino: Dundagā ņchogad ir widuweis gads laukņaimneekēem, til kā leelus tur bijis pa mas un tadeht daschā weetā, ihpaschi kur ņmilts seme labiba wifai labi naw isdewuņehs. Kartupeli daschā weetā, kur purwi tuwumā, nosaluschi, žitur tee atkal ne-efohht iħņien mitaini. Sweija juħras sweijam ņchogad efoht itin wahja; Lihwi, kas tur wifwairal ar sweiju nodarbojāhs, tģohht, kā miħlais Deems tohs ņohdģijs greħtu deht. Dundagas pagastā wehl ir kahdi 1000 Lihwu, kas ari latwiņki proht runahht;

bet Latweefchu walodu behrni lihds flosklas gadeem nebuht wehl neproht, tikai kad teem floskla ja-apmelle, wini fahl ta no Deewa teefas latwifli mahzitees un tadeht juhrmalá ta wiflu flaidraka Latw. waloda dsirdama, tahdá wiflé lá muhfu grahmatu waloda. Lihwu tautina, ko Latweefchi, us Kursemi atnahdam, lihds Kolla-ragam, paschá Kursemes seemetu galá, fadsinuschi, ir wifai kreetna sweineeku tautina; laufaimneeziba teem masaf ruhþ. Laudis isskatakhs spirgti un no Latweefcheem ne lá ne-isschkirahs, ja mahnu tijibu nerekhina, kas pee teem dauds leelata ne lá pee Latweefcheem. — Grammatas teem paschu waloda nebuht naw, ja nemaldohs, tad 1864ta gada Peterburgas augstu sinibu beedriba usdewufe, lai fastahda Lihwu walodas grahmatu jeb wahrdnizi, ko ari kahds labs Lihwu walodas pratejs fastahdijis. Bet ar to tad nu ir ta fakohht Deews un gan, jo Lihwi, ari pee luteru basnizas peederedami, lihds ar Latw. behrneem eet floskla un mahzajs no Latweefchu grahmatahm. — Dundagas pilk, kas 1249ta gada usbuhweta un tadeht tagad jaw 629 gadus weza, 1872ta gada ar wifseem wezlaiku jaunkumeem un lihds ar sato jumprawu, par kuru es Jums turpmaf zeru jo sikhakas sinas fuhthit, ir nodegusi. Deews lai sin, zaur ko uguns zehlfeshe. Dundagas pagastis leelungam ar ihstu behrna-prahtu palihdsejs laidaru un sirgu-stalkus usbuhweht. — Wehl Jums, zeenijama redakzija, ko grihu pastahstihht no muhfu jaunajas Kolla-raga bahlas, fur laiwneeem par sismi ik naktis uguni dedfina un kura kahdas 6 werstes no semes tahlu paschá juhza us fawestahm alminu laudsehm usbuhweta. Ta ir teefcham deriga eerikte un japreezajahs, ka tur kahds Latweekis par usraugu. Ne fen augsts lungs — pallawneeks — bija abrauzis to apluhkohht, bet atpakal brauzohht laiwinu ais leeleem witneem apgahsahs un wifli eerikta uhdeni, ari leelais lungs. Tee jiti gan isglahbahs, bet weens matrostis noslihta. Salda dusa wina dwehselei!

Kamehr man no Dundagas ar til behdigu sinu mans raksts bija jabeids, tamehr man no Talfeem wifai jaulas, jebchu gan dascha weeta johyigas sinas jaraksta. Zitreisets Talsu preekschneeks, W. Kronberg k., kas scho amatu atstahja par pilsteefas sekretehru palidams un tagad atkal ir par sekretehru palihgu pee aprinka teefas, par uguns-dsehseju preekschneeku un ta jo prohjam (jo wina amati knapi saskaitami), ir wifai dedfigi un naigi par Talsu pilsehtinas jeb meesta attihstibu ruhpejees. Zaur wina puhlineem tur usbuhwetas schahdas eeriktees: Meefneeku-nams, lai schini sinu buhtu kahrtiba un flimibas nezeltahs, jauka un deriga pirts, uguns-dsehseju nams un saldatu kasarne. Bes tam Kronberga lungs gahdajis par jaukeem kapeem un — la no gubernatora lunga eezelts komitejas preekschneeks, kam us pilsehtinas isglahstibu jaluhko — ir it wifur fastahdijis jaufus kohlus gar eelu malahm un gar pakalnehm. Bet ahre tur nu! Stahdijahs sklaugi, kas schim teizamajam wihram un kreetnam Latweetim meta schkerschtus zeta un gahdaja, ka minete kohzini teel nogreesti. Es brihnohs ka schee lungi ari tohs no Kronberga lunga dibinatohs kapus naw likufchi usrakt un tahs zaur wina puhlineem zeltahs ehlas naw no-ahrdeju-schi jeb nodedsimajufchi. Waj reds, tur sklaudigi tehwinu pret zentigu wihr! Dsird ka ari daschi „gohda-wihri“ to starpa!!! — Ne to saldatu kasarni bija fawi brihnumi. To kahds Jankelis no „muhfu laudim“ usbuhwejis, sinams ar pilsehtas waldes atwehli un sinu. Bet re sche nu, rohnahs

breesmigi waroni, kas nabaga schidnam un sinams ari Kronbergim pretim: kasarne ne-efohht deriga, jebchu ta wifai derigi un jauki usbuhweta. Zeltahs fuhdsibaz. Komissijas nahl no Jelgawas un atrohn, ka Jankelis laba buhwejis. Bet wehl naw meerá. Nu isnahl kara-kungi no Winaas, ko kara-pahrwaldneeks generalis Albedinskis (muhfu zitreisets general-gubernators) fuhthijs, un schee wifgaligi atrohn un nosako, ka kasarne laba un deriga. Jankeli un Jiti sinams nu greesch bahrsdu un preezajahs, bet Kronberga lungam es usfauzu „Augstas laimes! Dundagas Zehlabs.“

No Wez-Beebalgas. No 6ta Juli fahkotees feena laifs ir bijis alafsch labs lihds pat schim brihscham. Gais is pahrafi karsts; gaidam leetu, lai lauku augi ais karstuma nepaniktu.

Pa leelakai datai feens jaw plauts. Sahle bija masa un feena wairums masaf nela pehrnaja gada, it ihpaschi purwju plawas. Ka dsirdams, tad ari zitahs pufes sahle bijuse masa. Turpreti ahbolinsch, lai gan muhfu pufe ne wifai stipri kohpts, bija itin labi pa-audsis, ka labaka newareja wehletees. Kaut gan schihs wasaras leelaka data pascha augschanas laifa bija faufa, tad tomehr wasareja tagad stahw brangi, tillab weegla ka ari smaga semé. Daschas upites, kas retahm wasarahm fawa tezeschaná apstahjahs, scho wasaru jaw no Mai mehnescha fahkohht jaw isskufschas, tomehr semei naw waijadsiga mitruma truhzis, ko masi leetus debestini atnefa. Rudsi, ka jaw arweenu us „Zehlabem“ apshla jaunu rubsu maifi. Ari seemas- un wasaras-kweefchi labi deesgan schim brihscham isskatakhs. No lineem newar wis fajihht, ka pahrspehj zitus gabus, tomehr ari pa leelakai datai labi.

No kaiminu walstim dsirdams, ka sawadi tahrpi linus pagalam no-ehdoht, ari muhfu pufe daschi semkohpyi faka, kas schahbus tahrpus pamanijufchi.

Tikai janoschello kahdi Wez-Beebalgas fainneeki, kureem tai 27ta Juli krusa linus stipri apskahdeja, kas pascha branga augschana atradahs. Zitai labibai krusa mas skahdeja, jo krita ari ar lehnu wehju; seme gan nobira balta un daschi krusas grandu bija masu kartupeku leelumá. Scheem fainneekem naw nemas janoskumsti, jo wina dabuhs skahdes atlihdsinaschannu no krusas apdrohschinaschanas beedribas, kura sche fastahdijusehs no wifseem Wez-Beebalgas fainneekem. Beedriba pastahw bes grunts-kapitala til weenigi zaur to, ka aprehlinata skahdes nauda teel no fainneekem walstis waldei eemakfata, kura to ismaksá no krusas apskahdeteem semkohpyeem. (W. S.)

No Krona Wirzawas un Sesawas pufes. Waram gohds Deewam leezinahht, ka muhfu lauka raschojumi ir wifai bagati augufchi, tikai wasaraja weetahm ir pawahjaka deht wifai ilga leetus truhkuma. Wini ir weetahm wifai ihfi un reti un tapat ari meeschi, wasaras kweefcheem wehl nelas nekaitetu, kad til wahrpinas buhtu garakas un pilnaks. Tapat ari mums schogad ar feenu ne wifai bagati ir isdewees, jo no atahla deht leela faufuma nelo zereht newaram. Ari ar kartupeleem rahdahs schogad newifai labi, zaur leelu karstumu bes leetus ir lakti apwihufchi un pat angteem rahdahs apwihufse misa; buhtu nu atkal leetus, tad jadohma, ka tee drihs sahktu puht. Muhfu semkohpyi, kas tagad wifu wairak ar maschinahm fawu labibu fahl nokult, ari steidsahs ar jaunkultas labibas pahrdohschannu un ta tad schonedelu redsu jaw zetis pilnus ar labibas wesumeem, kas steidsahs us pilsehtu.

No Misas muischas. No tureenas jawehsti deesgan behdigs un schinis laikos rets noseegums. Schi pagasta lohjelis Juris Burmals tika nakti us 22tro Mai pee schejeenas Sata-krohga gandrihs noffits; scho breefmu-darbu bija brandawihna un bairischa fadschruuschees pahris zilwelu isbarijufchi; weenreis tas tizis jaw it kreetni fadaushts, bet kad fahzis luhgtees un dserfchanas-fahrigem sitejeem fohlijees doht „schmohreht,“ tad atlahwufchi atpakal krogga ee-eet, kur tad duzi bairischa dewis, bet tee ari fadausito peespeedufchi dsert, un kad nu schis negribejis wairs dsert, tad teikuschi, la buhschoht wehl pehrt, kad nedfers. Kad jaw gluschi bijufchi eedsehrufchees, tad kroggeris nodsehstis uguni un istuhmis wifus abra, pee kam minetais Burmals atkal tizis lohti sists, wifas drehbes faplehtas un sahbaiki fagreefti. Tagad nu sitejs ar fassito par 90 rubleem falihgufchi; lai nu gan ir falihgts, bet waj weselibu atdabuh, tas ir zits jautajeens.

(L. A.)

No Jelgawas. Swehtdeen, 27. Augusta sch. g., tiks Jelgawa, Schirtenhesera jauki uskohpta dahrs, Kursemes brikwaischanas-swehtki isrikhoti. Schee Kursemes brikwestibas-swehtki teel beidsama laika alash tai pehdiga swehtdeenā Augusta mehnesi fwineiti; to dara tapeh, lai schohs fwari-gohs swehtkus, kuri nu jaw ari pa datai tautas-swehtku dabu peenehmufchi, wifas Latweefchu kahrtas, fainneeki un kalpi, amatneeki un rohpelni un wisi ziti, waretu netrauzeti no faweem deenas-darbeem nofwineht. Tomehr ne ween Latweefcheem peenahlahs schohs swehtkus fwineht, jo zaur dsimt-buhfchanas atzelschanu ir ari wiseem ziteem Baltijas eedshiwotajeem leels labums zehlees; ari Wahzeefcheem un Kree-weem peenahlahs lihdsar mums schohs swehtkus gohdam pawadiht. Kursemneeki ihpaschi schogad fawus brikwestibas-swehtkus fwinehs teefham ar fawadalahm juhsmahm. Kad gan atkal buhsim til dsihwi mahzijufchees atsiht apspeestas buhschanas pohstu, la beidsama laika, Kreewu-Zurku kara? Daschi no muhsu brikweem brahkeem un dehleem, kuri us fawa schehliga Semes-tehwa aizinaschanu bija tahlu no mums pret deenwideem aishgufchi lihds afinin zihnitees preefsch appaidito krittito iauschu brikwestibas, tagad miht muhsu widu un us nahkoscheem brikwestibas-swehtkeem lihds ar mums pazels pateizibas-pilnu firdi us augfchu, us to Wifu-wareno, kas muhsu zetis til briknischfiki lohla un tautas zaur krusiu un behdahm wada us gaismu, pateefibu un brikwibu. Schee laiki muhs gan mahza brikwestibas-wehribu kreetni atsiht un zeenih; zeram, la to schogad ari publikus stipra priedalifchanahs pee Kursemes brikwestibas-swehtku fwinefchanas Jelgawa, 27. Augusta, israhdihs. Lohti wehletumees, la ne ween Kursemneeki no malu malahm, bet ari Wissemneeki schogad pee scheem swehtkeem nemtu stipras dalibas un tahda wihse willtu jo zeeschaku faiti starp faweem Kursemes brahkeem. Ra dsirdam, tad Jelgawas Latweefchu swehtku-komiteja schogad jo stipri par to ruhpejahs, la brikwestibas-swehtki tiktu patihkami nofwineiti, un la tee to mehrtki panahktu, kas teem sprausis.

B. R.

No Jelgawas. Kursemes zeenigs gubernators, kas bija us Kursemes leijas-pufi aishrauzis, tureenes buhschanas pahrraudsiht, ir tagad no fawas pahrraudsifchanas-zeloschanas mahja pahrbrauzis.

No Kuldigas. Ra „Gold. Anz.“ sino, tad Kursemes gubernatora lungs, deht tureenes teefas pahrluhfloschanas nonah-

zis tai 21. Juli Kuldigā. Kad zeen. gubernatora lungs flubas sahle bija teefas deenesineelus (eerehdnus) apfweizinajis, tad winsch aishgahja apflatitees pilsehtas dahrsu uu zeereschanas weetas, kas us wina augstu paslubinaschanu tika eetaifitas. Tai 22. Juli zeen. gubernatora lungs wirspils-teefu, pilse-teefu, aprinka-teefu, pilsehtas nabagu namu un renteju apstatija un tad aishgahja us pareisizigo basnizu, kur winsch lihdsar Kuldigas pilsehtas preefschneekem nehma dalibu pee Deewa kalposchanas, kas preefsch muhsu augstas Reiserenees wahrdadeenas tika notureta. Pehz tam zeen. gubernatora lungs pahrraudsija pilsehtas magistratu, apraudsija jauno pilsehtas kaserni un beidsiht kahdu brikhdi eegahja jaunā, drihs gatawa buhdama, schihdu basniza. Drihs pehz tam tika notureta lohpu-maltite, ko pilsklungs bij isrikhojis. Pee maltites tika gubernatora lungam udsertas weselibas, pee kam pilsklungs, kas weselibas isnesa, to zeribu issazija, la drihs atkal zeen. gubernatora lungu Kuldigā dabutu redseht. Swehtdeenu gubernatora lungs, kad lutera basniza bija Deewa kalposchanā klahst bijis, aishrauzja par Kasdangu us Aisputi, lai tureenes teefas waretu pahrraudsiht.

No Leepajas. Ra no tureenes teel sinohts, tad tai 28. Juli Kursemes gubernatora lungs nobrauzis us Leepaju, tureenes teefas un pahrwaldibas weetas pahrraudsiht. Bakarā gubernatora lungu Leepajas dsedataji apfweizinaja ar dseefmahm.

No Kursemes. Ra „3. f. St. u. L.“ raksta, tad jaw preefsch kahdeem gadeem daschi Leelupes, Mehmeles un Muhses upes tuwumā dsihwodami muishu ihpaschneeki norunajufchi, Leelupi no Schenbergas lihds Jelgawai padariht par kugojamu. Scho leetu tagad atkal nehmuufchi pahrspreefchanā, to isdariht ne-efohht nelahdi leela grehtiba, bet to til tad waretu isdariht, kad pa Leelupi tahda mehra malku un ohkus nepluhdinatu. Zaur tahdu malkas un kohku pluhdischanu Leelupe teel us ilgu laiku aisdambeta. Bes tam wehl buhtu daliba janem Schenbergai, Baufkai un Jelgawai. No Schenbergas un no Baufkas fawed dauds labibas Jelgawa. Ra labibu waretu lihds Jelgawai nowest pa Leelupi, tad sinams aishwefchana til dauds nemafatu la tagad; labibas zenas krittis un zaur to Jelgawas labibas firgofchana usplauktu. Tuhlin lejpufe dselszeta tiltam wajadsetu buhweht islahdeschanas weetas un spihkerus. Dselszekt pahrwaldiba gan nelawetohs, schohs spihkerus zaur dsels-fleedehm fawee-noht un us tahdu wihsi labibas pahrlahdeschanu paweeegli-naht. — Bet neween preefsch pretfchu weschanas, bet ari preefsch braufchanas ar maseem damflugifcheem buhtu labi, kad Leelupes uhdena zelu us tam eetaifitu.

No Grohbinas pufes. Pee mums jaw ilgu laiku ir leels faufums. Pahris nalfchu, tagad Juli mehnesi, labi stipra nakts-falna parahbijahs, ta la eeleijas kartupleem wihthes (laksti) appala un karsta faule tahs tagad pawifam melnas paleek; gurki apfala un sahle us ganibahm no karstuma pawifam ruda. Bet pee wifa ta faufuma mums tomehr wafareja it labi stahw, tilai kalna weetas ne; rudsi jaw teel plauti un ir brangi augufchi. Seens jaw gandrihs wiseem pee ta isdewiga laika ir fawahkts un ir dauds watraf nela pehrn. Ahbolinisch wiseem it kuplu plahwumu peefschihra. Ar weselibu stahw muhsu pufe it labi. Sahdsibas noteek beefchi ween muhsu pufe. Sagti nebaidahs zaur lohgeem ehlas eelihst, kur pat zilweli gul, un mantas islaupih; firgu sahdsibas no ganibahm, is stateem, un kur nemaf newar doh-

maht, tur atrohdaßs saglis, kas to aßtri nonem un aißbrauz. Geweefnâ, Inas fainneefam diwt firgi no ganibahm, weenam nabaga kalbinam Sustâ 2 firgi no ganibahm nonemti; tam paßham pehrn ari diwtus firgus noßaga. Grohbinas pilßfehâ weenam melberim, kurfch no Aißputes fchê weefotees atbrauzis, pa nakti abi firgi no stala ißnemti. — Peektdeenu tai 23fchâ Juni nodega Sustâ Beeranda kalpa mahjas ar flehti un staeem. Weens no mineto mahju kalpeem, stala jumtu lahpidams, sehwekkohzinu (spitßschu) rahwis, gribedams pißpi aißbedßnaht, bet no sehwekkohzina degdama sehwele no-kritufe falmôs un pehz mas minutehm wehßsch dßirkßteli par leefmu ußpuhtis, tà ka wißas ehlas nezil ilgâ laikâ par pelnu-lohvu tifa pahwehrstas. Tee diwi kalpi, kas mahjas bijußchi, ir kahdu dalinu no fawas mantas isglahbußchi, bet ziteem, kuzi naw mahjas bijußchi, wißa manta fadegufe. (L. B.)

No Wilandes. Igaunu awise „Sakala“ stahsta fchahdu atgadijumu: Nefen atpakat B. draudßê pahrdewa nomirufcha mahjitaja mantibu. Stary zitahm leetahm ari nelaika mahjitaja mehteli pahrdewa, ko weens semneeks par 75 kapeikahm nopirka. Semneeks fihwo mißledams, melno mehteli pahrdewa ohtram semneekam par 2 rubli. Schis nu mehteli apwilziß taißni no uhtrupes eegahja krogâ fchnapßi dßert. Schê wiinu feewas un behrni apstahdami luhßsa melnâ mehteli runas tureht, ko fchis ari darija faweem klausitajeem par leelu preeku. Mineta awise pahrmel mahjitaja behrneem, ka naw pareißi darijußchi, fawa tehwa amata mehteli pahrdohdami.

No Peterburgas. Kahda Kreewu awise paßneegufe garaku rakßtu, kuzâ ta pahrruna to bußchânu, ka Turzija ir Kreewijas un Anglijas parahdneeze. Schini rakßtâ wina norahda us to, ka pahß Turzijas naudas leeta minetahm abahm walßtim jaruhpejahß, jo tillab Kreewijai kâ ari Anglijai Turzija ir leelas naudas sumas parahdâ. Tomehr tee 2000 milionu rublu, ko Turzija ir Anglijai parahdâ, nenahlahß wis Anglijas waldbai, bet Anglu naudas-lungeem jeb bankereem; turpreti Kreewijai ir zitadi, jo Kreewijas waldbai nahlahß no Turzijas kara-atlihdßinaßchânas maßsa. Waj Kreewija fcho kara-atlihdßinaßchânu no Turzijas dabuhn jeb ne, tas ari Kreewijas pawalßneekem kâ nodohßchânu maßfatajeem, naw weenaldßigi tapat kâ Anglijas waldbai tas newar buht weenaldßigi, waj Turzijas naudas leeta atrohdaßs labâ jeb flitâ bußchânâ, jo Anglu naudas-bankas tikai Turzijai aißdewufchas nauðu ar Anglu waldbas apgalwoßchânu. Tahdâ bußchânâ Kreewijas un Anglijas waldbas kâ ari Kreewu un Anglu tautas nem Turzijas naudas leetâ leelu dalibu un ari fawâ stary nahßtu weenôs prahtôs, ja til waretu zereht, ka Turzija eefpehtu wißeem parahdneekeem aißmaßfahß. Bet us parahda aißmaßfahßchânu war mas ko zereht un tà tad fchini leetâ stary abeem parahdu-dewjeem, stary Kreewiju un Angliju, fahßfees fazensiba, jo katre parahdu-deweßs zentifees, ka lai waretu fawu nauðu dabuht. Ja Turzija Anglijai ne-aißmaßfatu, tad Anglijai tas dauß weeglaki buhtu peezeefchams neta Kreewijai. Anglija ir dauß bagataka neta Kreewija, un ari toßs milionus, ko Turzija tai parahdâ, Anglija zaur fawu draudßibu ar Turziju us zita zeta jaw fen nopelnijufe. Anglija finams ne-atlaidiß no fawahm praßßchânahm ne kapeikas, kuru wina til spehs atdabuht; bes tam wehl wina kerfees pee wißeem lihdßekkeem, lai waretu no Kreewijas kaut kahdas atkâußchânas ißdabuht. Ja nu Kreewija fawâ augßfirdiba, kuru wina faweem ußwareteem pretineekem jaw dauß-

lahrt ir parahdijufe, us tam israhdaßs gatawa, tad finams to ißkaidroßs atkal kâ kahdu jaunu Anglijas politikas panahlumu, ko ta no Kreewijas eeguwufe. War deohßchi tizeht, ka Kreewija Turzijai ne-atlaidißs kara-atlihdßinaßchânu, bet tapat jadohma, ka fchâi naudas peedßißchânai stahfees lohti leelas gruhtibas zeta. Anglija jaw ir peestahjußehß pee Kreewu-Turku naudas leetas pahrwaldißchânas un Kreewiju no fchihß pahrwaldißchânas atkußmufe pee malas. Bes tam wehl lords Bifensilßs ar wißeem spehkeem zenschahß, tahß dohmas gribedams ißplatiht, ka wißsch us kongreßi Anglu naudas aißdewejeem isgahdajis preeßßchrohku, par ziteem, kureem Turzija parahdâ. Dehl fchahdu dohmu ißplahßißchânu Anglu ministerei nekannahß faziht, ka Berlines nolihguma noßazijums pahß Turzijas parahdu nolihdßinaßchânu ar nodohmu teekoht nepareißi tulkohts. Kreewija efoht Berlines nolihgumâ no kara-atlihdßinaßchânas atfazijufeßs, kamehr wißu agraku Turzijas parahdu praßitaju pagehreffchânas nebußs pilnigi ißpilditas. Par nelaimi zaur Berlines nolihguma ißfludinaßchânu fchahdas finas israhdijufchahß par meleem un tapehz gobdigalahß Anglu awises noteefa us to aßako Selßberi un Norlota ißtureßchânoßs un faka, ka ne iß weena kongreßes noßazijuma ne-efoht redßams, ka Kreewija no kara atlihdßinaßchânanas buhtu atfazijufeßs.

No Maskawas. Kâ no tureenas teel fihohts, tad Kreewu kaufmani fabeedrojufchees ar kaufmaneem Brehmenes pilßfehâ, lai waretu fuhtiht damßflugus ar prezehm us Seemelu ledusjuhru, us Dbes un Jenifejas upehm. Kuzi braußdami peeturehs Norwegijas ohßtôs Bergenâ un Wardojâ. Rudeni kuzi nahßs atpakat ar Sibirijas prezehm, kas jaw tagad tohp pa Dbes un Jenifejas upi us leiðu pretim fawestas. Kâ zitureiß kaufmani preeßsch 700 gadeem us Baltijas semehm atbrauzâ, wißpirms fawu andeli lohpdami, bet lihdß ar to atwehrahß zelfsch, kâ ari wißa zita dßihwe iß Ciropas watareem eefpihdeja fchinis pußes, tà ari kaufmanu zeli us Sibirijas ohsteem atwehrs to zetu, ka ari Sibirija nahß pee gaismas.

No Odesas. Kâ no tureenes teel fihohts, tad efoht damßkuzi peenemti, kas Kreewu kara-pulkus, no San-Stefano nahßdamus, pahrwedißchoht us Odesu. Bet tad fchi weßchâna eefahßfees, kas wehl fchim brißßcham naw finams.

No Tiflises. Kâ no tureenes teel fihohts, tad eefsch Nußhas bißis til sißpys leetus, ka upes ußpluhdußchas un ußpluhßdamas leelu fshahdi nodarijußchas, ihpaßchi Nigali meestinjch zaur pluhdeem leelu fshahdi zeetis. Septini zilweki fawu sihwibu pafaudejußchi un peezi tikufchi eewainoti. Turku barniza un flimneeku-nams ißpohßtiti, un 23 nami no uhdena aißneßti prohjam. Ußfehete lauki ir ar dußnahm apflahti.

No Drenburgas. No tureena atnahßufchas fchahdas finas: kaut gan Wißu-augßtala pawehle ißnahßufe, ka Drenburgas gubernija meera-teefas eewedamas, tad tomehr daschi turahß pee tahm dohmahm, ka wehl pa-eeßchoht pahris gadu, eekam jaunas teefas nahßs pilnigâ strahdaßchânâ. Schihß dohmas, kâ rahdaßs gan nebußs ihßti taißnas, jo nefen atpakat fapulzejahß fagatawoßchânas komißija pee gubernatora, lai waretu toßs luhßßchânas rakßtus pahrluhloht, kas eefneegti, lai meera teefneßchi tiktu fawôs amatôs apßiprinati. Kad nu meera teefneßim pehz likuma wajjaga buht til dauß mantas, kas atßwertu 500 defetinu semes, kuzi gan fchê (Drenburgas gubernija) mas wehrtibas, tad tomehr fchihß wehleßchânas

lahrtibu eewehrojohit jabaidahs, la preeksch meera-teesnescha amata derigus wihrus ne-eewehlehs, tapehz la starp wehleja-meem wihreem (landidateem) ir douds tahdu, kas gubernijas rohbeschas nebuht naw atstahjuschi un tapehz ari jaunahs teefas nebuht nepasihst. Buhtu lohti jawehlahs, ta raksta „Pet. BBA.“, la ministerija stingri us tam luhlotu, la pee pirmahm wehleschanahm tiltu eewehleti faprahtigi wihri, ja eespehjams, tad tagadeji ismelleschanas-teesneschi.

No Nischni-Nowgorodes. Las leelakais tirgus Kreewija ir Nischni-Nowgorodes tirgus. Pahrscho tirgu waram schahdas sinas pasneegt. Tai 25ta Juli tirgus eesahlahs. Prezes no wifahm malahm sawestas, pirzeji fabraufuschi. Daschi dohmaja, la zaur dselszeta ustaisfchanu tirgofchana Nischni-Nowgorode pamafinassee, bet schihs dohmas israhbijahs par neriktigahm, jo zaur dselszeta cetaisfchanu Nischni-Nowgorode palikuse par swarigu andeles-weetu, ihpafchi preeksch Afijas. Scho tirgu lihds schim par mas eewehrojuschu jeb ar ziteem wahrdeem fazoht, schi tirgus swaru par mas fajehguschu un tatschu schis tirgus ir tas leelakais tirgus Siropo, ja apdohma, zil douds to pretschu tur pahrdohd. Schini gadu, zil tagad war nolemi, buhs tirgofchana leeliskam, lai gan bija jadohma, la pehz tahda gruhta kara-gada tirgofchana til leela nebuhs. No Nihnas ir lohti douds tehjas sawests, douds wairak neta ziteem gadeem, kas deesgan flaidri peerahda, la tirgofchanahs pawairojusehs; ari semes laudis nem tagad leelaku dalibu pee tirgofchanahs, jo kamehr wini no dsimibuhfchanas atlaisti, wini pee leelakas pahrtifchanas nahfuschu. Ra semes laudis leelaku dalibu nem pee tirgus Nischni-Nowgorode, to no tam war redseht, la tagad us tirgus atrohnahs wairak neta lihds schim tahdas prezes, kas semneekeem waijadfigas.

Ahrsemes sinas.

No Italijas. Pahrscho jaw daschu reisu peemineto Italeeschu rihlofchanohs, kas sihmejahs us Beelines nolihgumu, kahda Italeeschu awise raksta ta: Mehsh newaram saweem tauteescheem nepahremetuschi atstah, la wini usnehmuschi rihlofchanu, kas ahrsemes fazel ne-ustizibu pret Italiju. Ja Italiija ir tahdi gohdahbrige, kas us eelahm eet, lai waretu sawu politiku leeta likt, tad schahda buhschana buhtu noschelojuma, ja Italeeschu tautai til douds prahta nebuhtu, la tahda rihlofchana atmetama. Ra rahdahs, tad mineta rihlofchana masaf us tam iseet, lai waretu Italijai kahdus labumus eeguht, bet wairak lai waretu paschi jeb wiau draugi pee gohda nahst. Zaur schahdu rihlofchanohs laikam notiks, la Italiija tiks ministerija pahrgrohsita. — Schahdas dohmas isfazijuse augfcham mineta Italeeschu awise pahrspreesch, waj Italiija eespehtu ar Austriju laru west (us lo Italeeschu rihlofchanahs sihmejaha) waj wina us tam ir peenahlami fagatawota un waj winai ir preeksch tam deesgan naudas.

No Portugales. Leelas walodas fazehla ta fina, la Lisabones pilssehta ir atrasts fabrikis, kas taifa Portugales wiltus naudas-papihrus, un la pee schihs taifschanas peedalahs kahds Portugales augstmanis. Schi augstmana pill atrada wairak wiltus naudas-papihrus. Grafs Penamajors, ta minetam augstmanim ir wahrds, ir 36 gadus wezs un ar feno lehnina zilti rada. Kad wina wiltu naudas-papihru deht zeeti fanehma, tad Lisabones pilssehta iszehlahs leelas walodas. — Efoht kahds Bahzeetis, kas waijadfigohs dru-

las-akmenus fagatawojis preeksch wilteem naudas-papihreem un wina fauz Gruder. — Portugales muishneeki lohti lepni dsihwojohit, un ta tad naudas truhlumä kehrahhs pee negohdigeem lihdsfelleem, lai waretu pee naudas tilt.

No Bosnijas. Jaw kahdas reisas tikam sinojuschi, la Austrijai, Herzegowinu un Bosniju sawa pahrwaldifchana usnemohit, daschadi kawekti radufchees, jo nemeerneeki neween fapulzejahs, bet wini ari slepeni no Turzijas waldbas us tam teel usrihditi, pat masafi kautini bijuschu, la beidsama laika tika sinohts. Kahda Wihnes awise pasneeds pahrscho buhschana garaku rakstu, is kura kahdas sinas ari saweem lasitajeem isnemfim.

Austrijas kara-pulki, ta mineta awise raksta, ir nonahfuschu Bosnas eeleija. Leeli gruhtumi bija pahrwarami, jo zaur leela leetus lihfschana bija zeli pawifam usmirkuschu, upes uspluhduschas, tilti nozelti u. t. pr., ta la gruhti wareja us preekschu tilt. Tureenas apgabala laudis, ihpafsch grunts-ihpafschneeki pret Austrijas kara-pulkeem israhda labu prahtu, tapehz la Austreeschi laipni pret wineem isturejahs un wina mantibu un ihpafschumus ne-aisteet, kamehr no Bosnijas nemeerneekeem to newar wis faziht. Jaw 20ta Juli bija Filipowitschs aiffuhthjis Millinkowitschu ar 1 eskadronu (rohti) husaru us Bosnas eeleiju deht isluhlofchanas, pirmkahrt lat waretu riktigas sinas dabuht pahrsch tureenas buhschana un ohrtkahrt lai waretu pasludinajumu laudim par apmeerinafchanu sinamu dariht. Tad ari bija Millinkowitscham usdohs, lai winsch isluhlojohit Doboju, Maglaju un Zepitschi, waj tur waijadfigas weetas atrohnamas saldateem preeksch kohrtefeem u. t. pr. Tai 20ta Juli Millinkowitschs nonahza us Doboju, tai 21ma Juli Maglaju. Wifur ta rahbijahs, winsch tika ar preeku fanemts, ihpafchi eeksch Maglajas, kur pilssehtas augstmani un preekschneeki wina ar leelu laipnibu un preeku apfweizinaja. Par to starpu Meillinkowitschs bija dabujis dsirdeht, la eeksch Zepitsches fataisfotees nemeerneeku pulki us pretoschanohs. Gribedams pahrleezinatees, waj schahdas sinas pateefas, winsch dewahs us Zepitschi. Ne-aistiks un nekawehts winsch nonahza lihds Zepitschi, bet ar sawu pulziru eeksch eedams winsch tika ar slintas-schahweeneem apfweizinahts. Millinkowitschs redsedams, la bes afinu isleefchanas eeksch newar tilt, greesahs atpafak us Maglaju, kur wina til draudfigi un laipni bija usnehmuschi; bet draudfigee Maglajneeki bija pa to starpu sawu prahtu pahrgrohsijuschu; jo kad Millinkowitschs eeksch Maglajas eegahjo, tad winsch tika ar schahweeneem fanemts. Millinkowitschs pasaudeja kahdus 70 husarus, kas waj nu bija krituschu jeb nolihduschu. Millinkowitschs ar saweem atlikufcheem husareem dewahs atpafak pee Austreeschu preekschpulkeem un tur isstahitija, kas winam atgadijees. To sinah dabujis Filipowitschs isrihloja sawus pulkus, lai waretu ar kara-eerohtscheem nemeerneekus pee paflausibas peespeest. Tai 23schu Juli kahds Austreeschu kara-pulks pee Dschitlulas fatrahpija kahdus 500 nemeerneekus, kas few flanstes bija usmetuschu. Nemeerneeki tika fakauti, ta la teem bija ja-attahpjahs un us Mostaru atpafak jadohdahs. Austreescheem bija 4 eewainoti, nemeerneekeem turpreti bija wairak krituschu, 33 tika sawangoti, kahdas 100 slintas, 1 karohgs un daschas kara-mantas un 3 sirgi nahza Austreeschu rohlas. Pa telegrafu sinas atnahfuschas, la Austreeschi lihds Mostarai nonahfuschu un Mostaras pilssehta bes pretoschanohs padewusehs.

Pa d o h m i.

Nabadsiba un bagatiba ir mahsas, kas weena ohtu ari apzemo. Bagatibo nahl retaf nabadsibas mahjas zeemotees, bet nabadsiba jo daudstreis eefobritelejahs bagatibas mahsas mahja pat us mubshu, un gan reti kaddreis agrasti attahjahs.

Sirds ir almins un liltens flihpmanis. Zaur liltena neshih-petahm firdim dshwes fatrizinashana nebada netahdas rehtas, bet firdi, ko liltens gruhti jaw dshiwē peemellejis, pat tahda leeta dšiti eespaida paleef, pee ko nepahrbaudita firds wehl nelo nejubr.

Gan laimigu war to faukt, ko liltens gruhti naw jauniba pahrbaudijis, bet wehl laimigaks tas, kas pahrbaudishanu jutis. Tam paleef dshiwē daschi jauki brihtini dahrga un ne-aismirstama atmina pat lihds kapa malinai un wina firds, kas daschu ruhktumu jutuse, ir mihtstinata un juhtiga ar preezigeem preezatees, ar behdigeem noslumtees. Tahds ir ihsti dshiwē laimigs, jo tas pilda Deewa nolehmmumu un zilwezibas peenahmmumu, kaut pats zaur to daschu ruhktumu bauda un juht, ko nejubr tahds, kam naw firds mihtstinata.

Nepahrsmiej wis ohtu, kad tam tahdreis flittat nogahjees, jo Tu newari sinahst, zit flitti Dew wehl war no-eetees. Iffmechjis zitam par masatu kritumu pascha firds pahrmetihs, ka leelats noseedsneeks neta tee, kureem Tu isfmechji un laudis ari Dewi netaupihis isfmeeshanas sinā, sinadami, tahds kuhminsch Tu efi jiteem bijis.

Kad Tu tahdu efi zaur kuhdsibu nowinejis, tad neruna Tu no ta ar to, kas ar Dewi no wina eesahst runahst. Ja daudstreis atgadahs, ka tahds ir la dukfās, kas preefschā gan asti wilzina un smeij, bet no patatas ir tahds, kas no Dewi grib tahdu wahdu idabuht, ko attal atteikt tam, ko Tu efi uswinnejis un ka ari Dewi war usfuhdschē, un — winneht.

Kad Tu ar tahdu nahz pee teefas, tad nenemi par peerahdtjumu tahdus teikumus, ka winsch teizis, kad draugi bijat. Jo draugs draugam war dauds ko stahstihst, ko nedraugam wis nekad teistu, un kad Tu par to fuhdsi, tad Tu sewim ar to isratsti kauna leezibu un leezini, ka Tu no ihstas draudshibas nelo nejubti un la naw wehrts ar Dewi, ka ar draugu faittees un ko pahrrunahst. Seeji to wehrā! K. M.

Sihki notikumi is Rigas.

Atrasts lihktis. Tat 29ta Julī tika Nikolaja eelā netahktu no Bartela nama atrasts nepasihstama zilwela lihktis.

Tani paschā deenā tika Maflawas Ahr-Rigā is Daugawas iswilktis lihktis. Kā rahdahs, tad flihlonis peederejis pee strahdneeku lahrtas. Abi lihki tika nodohiti teefas ahrsteem preefsch ismekleschanas. Polizeja pehti pehz wimu wahrdem un dshiwes lahrtas.

Sahdsiba. Tas Jelgawas Ahr-Rigā (Mhelkstalnā) Zumprawas eelā Duglas mahja dshiwodamais kaufmaris Eischlers darija polizejas sinamu, ka winam tai 27ta Julī deenas laika is kukaas ritufshas isglas 12 sudraba karotes, us kurahm tee bohstabi (burti) C. D. L. F. eefalti jeb eegreesti.

Prahā apjukuse meita. Kā „S. f. St. u. L.“ sino, tad fesideenā lahda prahā apjukuse meita isdarijuse nedarbu, zaur ko weegli behrns buhtu fawu dshiwibu pasandejis. Tas bija tā: Ahr-Rigas Kaitu eelā gahja tahda 8 lihds 10 gadu weza meitina ar fawu mahiti. Tē nejahschī ahrprahhtiga meita, alment patehruse, peefkreij pee meitinas un fahst ar almenti tai pa galwu dauhsht. Meitina ir dshiwā, bet galwa stipri fadaustta. Waj tas teefahm war notikt, tā faka augfcham mineta awise, ka tahdam wahrigam zilwefam kauj pa eelu fwabadi apfahst stahgahst?

Karmantschiki. Pirmdemnu ap pusdeenas laiku tika peeferti diwi karmantschiki, kad tee palaban fawu darbu strahdaja, jiteem pee tabatahm ferdami.

Leels uguns-grehks. Swehtdeenas nakti stary pulsten 1 un 3 pehz pusnakti bija leels uguns-grehks Maflawas Ahr-Rigā, jo lannepeju spihkerōs, kas no lohla taifiti, iszehlahs uguns un 14 spihkeri nodega. Tee abi pilsfehtas swari, kas pehrnā gadā

ugunei iszehkotees palika ne-aiflahrti, ari fchoreis naw apfahdēti. Stahde sneedsotees lihds kahdem 250,000 rubku (1/4 miliona). Sadeguschō preefschu ihpafschneeti ir fchahdi kungi: Kusma Mutschins, Swans Mutschins un Newdohms Mutschins, Alefsanders Hills un beedris, Bulatkins, Annishnoms un Schwedows. Sadeguschahs prezes bija apdrohschinatas, itlai Schwedows fawas prezes nebija izjis apdrohschinahst. Wina stahde sneedsotees lihds 8000 rubku. — Bija leeli puhlini, it leelu uguni apdsehst; wehl pirmdeenu pehz pusdeenas uguns dsehseji strahdaja degdamas prezes apdsehst. Pilsfehtas labprahhtigeem uguns-dsehsejeem un jiteem uguns-dsehsejeem tā ari A. Manliha kungam, kas abas damffpriizes wadhja; heeahlahs leela pateiziba par wimu leeleem puhlineem, zaur ko wini uguni no leelatas isplattishanas aiflaweja. Manliha kungs 12 stundas no weetas befi apfahschanahs bija strahdajis un kad aif leelas peefufchanas pats newareja ilgati strahdahst, tad us zitu kuhgschanu atwehleja fawahm damffpriehm wehl lihds wehlam wataram strahdahst, lai uguns newaretu tahkati isplattees.

— Swehtdeenu pulsten 8 no rihia tika is Daugawas pee fahls-tilla iswilktis nepasihstama zilwela lihktis. Pehz drehbehm spreeschoht, flihlonis peederejis pee strahdneeku lahrtas.

Sina pahr uffaukteem Rigā.

Pehtera- un Domes basnijā: plahzēpuru taistajs Josefs Brunnhuber ar Karolini Magdaleni Teurmann.

Fehkaba-basnijā: atflehgu talejs Ernsts Moriz Brieste ar Friederiku Annu Mariju Rubbert. Galdneeks (tischlers) Hermans Knorr ar Albertini Helm. Pehteris Johans Blum ar Clementini Sajonez. Andeles-agents Heinrich Mooli Knopp ar Friederiku Anneti Alwini Johansson.

Gertrudes-basnijā: strahdneeks Wladimirs Pohlmans ar Friederiku Doroteu Christini Gladow. Kaledu meistars Martinisch Kalnisch ar Henrieti Wilhelmmini Treijde. Pohdneeku sellis Karl Ernsts Schano Müller ar Sufanni Marowski. Meefneeks Gregors Pawlow Sachalins ar Emiliju Olga Jansung. Salbais biletneeks Dawwis Brachmann ar Dohri Steinberg.

Jesus-basnijā: dsheszela eerehbnis (schinowneeks) Martinisch Punnenows ar Lawihsi Wezis. Fuhrmanis Jakobs Erlewiz. Strahdneeks Pehteris Mednis ar Lihst Kalling. Kuffcheeris Jahnis Sehne ar Billi Greeten. Bohdes puists Kāāst Wittor ar Mari Luning. Romijs-Jahnis Pauka ar Juliju Eihrum. Strahdneeks Anfs Dhsis ar Annu Salbais.

Sahnu-basnijā: muhrneeka sellis Karls Ernsts Hübner ar Johannu Soffju Dhsis. Atflehgu talejs Johans Christians Augusts Brufinski ar Annu Brehde.

Trihsweenibas-basnijā: maschinu inscheneris Gustaws Emils Hihle ar Paulini Analtju Bagdahn. Formers (formetajs) Friedrichs Wilhelms Jünger ar Paulini Elifabeti Hagebek, dšim. Wiling.

Kaudas papihru-zena.

Rigā, tai 4. August 1878.

Prozentes	Inskripzijas	Papibri	serijas no 1854	prahija	matfaja
				rubl.	rubl.
5	predmiju biletēs 1. emishjas	—	—	235	234 1/2
5	2. 2	—	—	235	234 1/4
5	Rigas namu kshlu-grahmatas	—	—	—	—
5 1/2	hipoteku kshlu-grahmatas	—	—	—	—
5	Widsems kshlu-grahmatas (ne-uffal.)	—	—	99	89 1/2

Tirgus sinas.

Kails mums bija itin flits. Leetus ari lija; pahra reijas dabujam stipru pehtona ruhshchanu dsirdcht.

Preefsch bruhshchanas mahjaja par aushm 1 r. 50 l., griu putraimeem 4 r., ausu putraimeem 4 r. 50 l., meeschu putraimeem 3 r. 60 l., kartupeleem 1 r. 20 l. puhā. Par 5 pohbi (2 1/2 pudi) rubsu miltu 2 r. 50 l., kweeschu miltu 6 r. 50 l., par pudu (2 pohbi) sweesta 12 r. — 12 r. 50 l.

Lihds 3. August pee Rigas atnahhschi 2045 kugi un aishahjufchi 1927 kugi.

Atbihdeams redaktors Ernst Blates.

Bruninecks Kuno.

(Skatees Nr. 29.)

Tà guledams wintſch pamanija kahdu zilweku, kas tuwu pee wina fehdeja. Ahtri fagrahba wintſch ta rohku un pehz grubtas puhleſchanahs winam iſdewahs fehduſ peezelees.

„Anna, kà Tu ſchē liti?“ wintſch praſija ar wahju balſi.

„Mans kungs, tad pateesi Tu wairs uſ manis netaunojees,“ wina iſſauza, „jo Tu mani ſauz atkal manà jaunà wahrda, kuru es no kriſtiga preeſtera dabuju! Ak, kà man ir! Tu dſihwo, ja manas azis mani newit, jeb ja es kahdu ſpohku neredſu, tad Deews ir Selinas luhgſchanu pateesi paſlauſijis.“

Kuno mehginaja uſ kahjam peezelees, bet no leelas aſins notezeſchanas nebij tam ſpehla. „Kur mehs eſam un kas ar mums notika?“ wintſch praſija apdohmadamees un ſawuſ beedrus apluhkodams; bet it nepatihkami wintſch nowehrsa gihmi no ſcheem nelaimigeem un uſluhkoja Selinas ſpihdedamas azis. Bij ari breeſmigs kaps. Sche atradahs rohka, tē galwa, tē atkal rumpis, un tā bij ſchee behdukt puſpliki un ſakapati atſtahti. Kahdi trihs ſohiti no wina atradahs wehl preekſch puſtundas zitus newadama Briſata lihki, kuſſch ſawas pehdigās duſmās it breeſmigs iſſlatijahs.

„Ak kungs!“ nopuhtahs Selina. „Tawas tautas farguengeli ir ſnauduſchi. Ak kapehz Tu Sekinu atſtuhmi, kur wina Lew ſinu par eenaidneekem gribeja doht? Tas welna dſchreens, ko praweets ir aiſteedſis dſert, bij Lawus brahlus apreidnatis, un kapehz ir wina togad klufu paluſchi un Lewi wairs nelaitinahs. Ari nabaga Selina netiks wairs rauſtita, un tee wairs nedſere no ta nelaimes biker.“

Tumſcha krahſa pahrwilahs pahre brunineeka gihmi. „Anna?“ jautaja wintſch, „kas mani aiſtureja?“ „kapehz nebij man lihds ar ſcheem maneem drahteem upuretees?“

Wina uſluhkoja to kà jautadama. „Lew nebuhſ taunotees, mihtais kungs,“ wina ſajija ar bailibu, „kad Tawa kalpone nedarja, kà Tu pawehleji. Bet pee Tawa un mana Deewa! wina newareja paſlauſibt — pat tad, kad Tu winas dſihwibu pagobretu. Es turejohs weenmehre Lawa tumumà; es redſeju tohs bruhnohs dehlus, kà tee kà iſſal-luſchi ſuni atſkrehja un Lawoi tautoi uſkrita; es redſeju Lewi kriſtiam un ſkrehju zaur jahneekem un ſirgeem ſchurp, gribedama Lewi aiſſtahweht. Bet Tu jaw guleji beſ dſihwibas; neweena dſihwabas ſihmite nebij manama; parwelki es ſahpigi brehju; Tawas azis palika aiſſlehgatas. Un kad es apkahrt ſkatiſohs, tad Lawi beedri wiſi nolauti guleja. Iſlama dehli aplaupija wina drehbes un nomaitaja to, kas wehl dſihws bij. Scho redſohit pahrnehma mani ne-iſſakoht leelas iſbailies domajoht, ka ari ar Lewi tas patſ notiks, — un — af peedohd, kungs, Lawi kalponei, ka wina to darija! — Es metohs uſ Lewis un apſedſu ar ſawahm meefahm Lewi, tā ka dſila ſahlē netaunonija. Sche un tur wehl daſchi ſaldati ſtaigaja, lihds pehdigi ari ſchee aiſwillahs. Bet Tawas aukſtas meefas padarija manas aſinis aukſtas un es guleju gandrihs tapat, kà Tu beſ jehgas, un eſmu warbuht til druſku agraki pamohduſehs.“

„Tà tad Tu eſi manim dſihwibu un gohdu iſglahbuſi, un to pahrpahrim darijuſi, ko Tu manim laba wareji dariht; es

Lew buhſchu muhſham pateizigs.“ — Schohs wahrduſ ſajijis wintſch nehma tahs rohku un ſpeeda pateizigi pee ſirds.

„Kà Selina wareja Lawu dſihwibu eenaidneeku un laupitajustarpa iſglahbi?“ wina atbildeja. „Seeweetis auſtrumaſemes ir til apdeenetaja un ſtrahdneeze un neteek ne kahda wehrtiba tureta. Ja Selina buhtu ſehns, tad wina Lewi nekur nepameſtu un eetu it wiſur par fargu lihds. Tà tad wina til ſawa kunga gohdu gribeja apfargahit un lihds ar Lewi mirt.“

Dohmu pilns Kuno luhkojahs uſ Sekinu, un ne-apraſſtamu weenteeſibu atbildeja Selinas azis, uſ wina ſkatiſdamahs, it kà gribedamas ſinaht, kas wina ſirdi atrohuhſ.

Uj reiſ kas brakſcheja kruhmōs; tumſcha ehna bij pee kohkeem redſama, un kahds bagati gehrbees Tuneetis ſtahweja tuwu wina preekſcha.

„Waj wehl kahds dſihws radijums ſchē atrohduhs, ſchē kur nahwes engels ſawu ſpehku parahdijis?“ praſija ſweſchais, un ſawu ſohbinu rohka turedams, ar duſmibu ſauza: „Sataiſtees, kriſtigais, jo Lawa pehdiga ſtunda ir klacht!“

Wahzeetis bij ar mohſahm uſ kahjam peezehlees, tomehre newareja ſtahweht, bet bij pee kohka ja-afſpeehchahs. Wehl wintſch newareja wahrdu iſrunaht, kad jaw wina kalpone uſ zeteem guleja.

„Uſklaui mani, tijigo dehle, pirms Lawu ſohbins teek bruhleht! Saudſi, af ſaudſi ſcho wihru! Dohma uſ pehdigu teefas ſtundu, kur tad ari Lewi nahwes-engels ſauks! Lawu eenaidneeks ir wahjneeks un turklaht mirejs. Kura rohka tohs neſpehzigus mohla, tee raps no paradies iſſtunti, un ſeptila ellē noſuhtiti.“

„Ko Tu luhds, grehzigu meita dehl wihra dſihwabas, kuſſch ir praweekſcha eenaidneeks?“ praſija Tuneetis iſbrihnojees. „Waj Tu eſi aſkriteja un nebihſtees tahs ſohdibas, ko Deews tahdeem uſtrauj?“

„Tizi man,“ runaja Selina tahtat, „ſchis wihrs ir taiſnis ſtarp netaiſneem un nolahdeteem. Wintſch ir manu dſihwibu, weenas tijigajas dſihwibu no mohzeitaja rohkas iſglahbis; wintſch beſ kahdas maſſas to darijis un paglahbis mani, lai gan wina tauta mani eenihdeja. Kapehz ir man jaluhds til ilgi, kamehr Tu manu dſihwibu wina weeta nem! Iſlama dehle, eſi taiſnis, lai Tu paradie to uhdeni wari bandiht no praweekſcha awota, kuſſch ir ſkaidraks un ſaldaks par medu.“

„Sprediki ſajiht Tu prohti labak par muhſu muſelmaneem, un pawehli iſdoht iſweizigaki, kà teefneſis!“ atbildeja Tuneetis ſmeedamees un ar augſtprahtibu tahtat tā runadams: „Es eſmu pehz dſimuma no tahs zeenigalahs zilts Arabija, un eſmu tas tuwalaſis radineeks ſchahs ſemes walbineekam, jo mans brohliſ Omars Ebu Pabets mahjo Tunis pilſſehta, un Mulaijis Moſtanla Azis nepazehla nekad ſawu ſohbinu pahre kahdu neſpehzigu.“

„Lai Lewi leelais praweets aplaimo, ka wahjibai un nahwei pee Lewim nelahda wara naw, un lai Lawi apakſchneek paſlauſigi ir un Tu muhſchigi tubas-kohla pa-ehni duſeht wari!“ iſſauza preeziga meitene.

„Nebekdajees, ſweſchneek!“ ſajija Tuneetis, tagad pee brunineeka greeſdamees. „Es ari Tawas tautas duhſchigohs zeeniju, un Lewi es jaw agrak paſinu. Mehs eſam pee Kartagas muhreem ſatikuſchees, kur Tu kà laimes luteklits iſſtejees. Lew ir man janahſ lihds; es gribu Lawas wahris ſajeet, un

Tawa dshwiba ir Mulaijaga mahjā drohscha, to es Lew swehreju pee praweescha bahrsdas." — Pee scheem wahrdeem winsch kehra pee schohda; te us reis atskaneja it flaidri tuwumā buhdama trompete. „Gah," issauzajs winsch, „Tawas tautas jachtneefi, kuzi sawus brahtus aifwest nahl, kuru galwas nahwes stipra rohla noplahwa. Jusef, sirgus schurp. Mehś efam pehdigeē us scha lauka un mums wajag tadeht pilsehtas wahrnus safneegt, pirms mums zelsch teel aistaishts."

Brunineeka Runos kruhtis radahs jauna dshwiba, kad winsch sawas tautas kara musihki usdrteda; ar istrubzinafchanohs pilbijahs wina firds, kad tas sahla dohmaht, la tam par wangineeku, warbuht ari par wehrgu buhs japaleek. Winsch flatiyahs ar ilgoschanu pehz sohina, kuresch ne tahtu no wina guleja un spohdri midseja; winsch gribeja pehz ta kert, bet wina lohzehtli nekustejahs. Pa scho laiku bija tschetri apbrunoti wihri us Tüneescha flatu fauzeenu ar sirgeem atnahluschji. Sekina fatwehra brunineeka rohku, speeda to zeeti un flatiyahs turklaht fahpigi wina azis. — Bazeetigs un padewigs winsch kahwahs us weena no scheem sirgeem usjeltees, un kad ari Sekina ais muguras kahdam jachtneekam ussehдах, un Mulaijs ari sirgam mugura lehja, tad wisi dewahs nekaweti un it klusi ka spohki zaur weentuligahm grawahm un salahm plawahm atpalaf.

Brihwiba ir ta leelata manta katrai radibai; bes tabs newar nekahds warona darbs nekahds preeks, nekahda swehtiba buht. Ta ari notika ar jauno Wahzeeti, kuzam brihwiba truhla. Winsch bij jaw pirmas nedelas nodshwojis, bet weht nekahda labofchana nerahbijahs; jo lai gan tam ka weefim labi klahjahs, tomehr wina gars bija it ka fahstihis — kad winsch atgahdajahs fawa pulka, fawa jauna kehina, kuzi warbuht us mahju dewahs, bet winam — winam bij sche sweschumā — un Deems sin zil ilgi jasmohl. Drihs ari parahbijahs fatreekums no eenaidneeku palawu fiteeneem, kuzus winsch tai wakarā bija deesgan baudijs; winsch newareja sawus lohzehtus sawaldihht un wahschu-drudsis panehma wina sawraschanu. Ta winsch guleja wairaf stundas bes famanas, un ir paschds gaischds azumirklds, kuzi daschu reisi aistrenz tumshu, kas us wina garu guleja, it ka mehnes-gaisma nakti aifsen mahkonus, winsch nespheja ne lohzehtli kustinahht, nedf runahht. Schinis brihschds winsch redseja Sekinas tumshu gihmi, kura pee wina gultas sehdeja un raudaja. Ari winsch dohmaja, ka Sienes brunineeku daschas reises pee gultas kahj-gala redsejis, ka ari kahdu wihru ar garu baktu bahrsdu, kuresch tam wehsinadamus dshreenus pasneedsa; te atkal sawu apgahdataju Mulaiju, kuresch to sche atweda. Bet schahs bildeē it drihfi pasuda zaur nejaufeem sapneem, no sawu brahtu asinainahm galwahm, kuras winsch sche atmahloht pee pilsehtas wahrteem us meeteem usdurtas bij redsejis, zaur Brijaka galwu, kura tahtu no rumpja guleja, un kuresch pilnigi apbrunosees un ar marschalu, bet sinams bes galwas us zihnischanohs pret winu nahja, zaur weza kehina Ludwika garu, kuresch pee wina gultas peegahja, ar ledus-aufstu rohku to aistika, tam pawehledams lihdsi us Barihfi nahht un basniza, aufsta pagraba us muhschibu duseht eefahht.

Dsihsch, nahwei lihdsigs meegs, kuresch kahdas deenas tam usfrita, beidsa pehdigi wina wahjibu un kahda rihda pamohdahs Runo ar gaischu prahtu, preezigs un siprinahhts, it ka

schi pehdiga pagahntne til fapnis buhtu bijis — un flatiyahs ar flaidrahm, bet brihnodamahm azim us aplahrt stahwedamahm istabas leetahm.

Ar brihnochanohs winsch eeraudsija, ka atrohdotees us it waligu dusas weetu; ruhmiiga, ar flaidru gaisu pildita un augsti buhweta istaba stahweja aplahrt winu; dahrgi trauki bija pee wina gultas, un Sekina guleja zetds nometufehs un wina rohku fatwehrusi raudaja preeka afaras un butshoja. Winsch peezehlahs bes mohlahm sehdu, un ta pirma prafschana bij: „Kur mehś efam, Anna? Un ka stahw ar manu kara-pulku?"

„Kahda laime manim, ka es scho rihhtu eeraudsiju!" issauzajs wina rohlas pret debefim pazeldama. „Waj Tu riktigi Lawu wehrdseni pasihsti? Waj ta ir Tawa dshwa bals, kura ka pastara basune manu firdi fatribzina? Waj mans glahbejs, mans schehligs lungs dshwo, un waj schis spohschums no Lawahm azim no weselibas nahht?"

Brunineeks flatiyahs kahdus azumirktus wisaplahrt un wina atmina pamohdahs tagad it flaidri. Tumschi sakrunlahjahs wina peere. „Mehś efam Tunis pilsehtā!" winsch fazija. „Es sinu, mehś efam wangineeki, wehrgi muhsu tizibas eenaidneekem. Man isleekahs, it ka mehś schē jaw ilgi efam! tapehz runa Anna, fahi papreefchu, ka stahw ar kehina lehgeri?"

Wina nopuhthahs it gruhhi un fazija: „Tai pascha wakarā kura kehinsch mira, un Lawu beedru glehwums Lewi Mauru rohlas atstahja, atbrauja Sizileeschi ohsta un peedshwoja sawas tizibas brahtu noschehojamu likteni."

„Un ko darija Anschuas Kachelis? prafija brunineeks it mohdrigi. „Waj weht nelihgojahs Tunis muhri apafsch wina warenas rohlas. Waj weht nespibhd schis rihhta lohschums par atpestifchanas faulti un par atreefchanas eerohzi kriteem?"

„Krusta karotaji ir breesmitigas febrgas pilnu tulfnesi atstahuschji un apspeesch pilsehtu; tomehr winu lihdschinigais darbs ir bijis bes kahdeem augleem. Dauds ir pametuschji sawu draugu, sawu blahli un dauds mahtes brehz un raud pehz saweem dehleem. Wiltigeē un gudrie Staleschi ir kahdam pullkam, kuresch no pilsehtas bij eedrohschinajees isekt, no muguras uskreituschji, un weht tagad war no pilseht tohrneem redseht nestaitamus lihkus, pahr kureem wahrnas, kraukli un ehrsli brehtdami ktraida un sawu trohsfni ar lawu un tihgeru nejaulahm balsim leelaku padara. Ohtru reisi isgahja kahds Mauru pulks us Omara pawehli, un gribeja kristitus kalnds eewilt; tomehr pirms wineem ta wiltiba isdewahs, jaw sweschais kehinsch bija to pamanijs, apstahja kalnus un wifas tekas, un neweens no muhsejeem naw pilsehtā atpalaf greefees, jo bade un flahpes dsina winus kristitu rohlas un no Tunis muhreem wareja redseht zeematus, kuzi degdami pat nakti gaischu darija. — Ohtra rihda marscheereja Franzijas soldati itin lustigi pilsehtoi garam, un italtais Omars newareja ais dufmahm walditees, kad winsch sawus kameelus un zitas mantas winu widu redseja."

„Un es tur nebifu un guleju schē, es wihra ehna!" issauza brunineeks ar ahtrummu un eefschkigu nemeeru.

„Lawi brahti nokahwa nesphezigus un nefaudseja sibdamus behrnus; ne, Sekinas glahbejs nebuhtu sawu ismanibu isleetaht warejis un nekahdus preekus atradis!" atbildeja Anna ar drohschu prahtu.

Runo zeeta klusu un ufflatija meiteni it zeeschi. Winſch pamantija, la wina ſawu apgehrbu bij pahrmaintijusi, un la winaſ agraka wehrdenes apgehrba weeta bija tagad ſmallaka ſihda drehbes, kahdas til firſtu dahmas mehds neſacht, ari rohtu ſprahdes netrukla. Winſch pahrbrihnoſees praſija, no la wina ſcho wiſu eſoht dabujuſi.

„Kungs,“ atbildeja wina ar dreboſchu balſi: „nelaunojees, la es ſinamu daru, la tanis deenäs, kuras preelſch Lewim nakts bij, man bija ſaules ſtars, las tais ſtundäs, kuras Lew zeeſchanas ſtundäs bij, man bija preelaſtundäs, las mani atſpirdeſinaja un ſtipru darija Lewi apwalteht. Sekina ſtaigaja weena pati zaur platu paſauli, bes kahdas radibas, lo daba preelſch winaſ par atſpaidu buhtu radijufe; bes weenas firde, las winai lihds zeeſtu. Wina gahja bes tehwijas pa ſweſcheem zelem un newareja nekur fajiht, ſchi ſeme ir mana tehwa ihpaſchums un ſchi telts mans pajumts. Tad nahja ſaules-ſtars uſ maneem plezeem un weeglinaja manu dſihwi.“

Brunineels bij pa to ſtarpu ar leelu uſmanibu klauſijees, it ſawada winam lihds ſchim nepaſihſtama juſchana zehlahs firde un kad winſch pehdigi ar mohkam ſchohs wahrdus: „Anna Sekina, las Lew notika? iſſauja, te eenahja Mulaijs Azdi, Mauru prinziſ.“

Sekina gribeja paſchulail' atbildeht, bet ſcho augſtu weefi eeraudſijufe uſlehja it ahtri no ſehdeſta un ar ſakruſtotahm rohkahm lihds pat ſemei paktanijahs. Prinziſ pamahja ar rohtu, un ar paſemigu galwas palohzifchenu wina iſgahja ahrä, ſchohs diuus atſahdama. — Preela-ſtars pahrfrehja pahrl Mulaija waigu, kad winſch brunineela gultai tuwojahs.

Winſch noſehdähs uſ turpat duhdama krehſla un kahjas kruſtahm ſaliziſ nehmas it nopeektai muhſu Wahzeeti apluhloht.

„Merwens, apſlehptu leetu Wihinatajs nemelo;“ fajija winſch pehz ihſa brijſcha. „Wina gudriba jaw wakar paſludinaja, la Lewim wairs ahrſt-ne-eſoht wajadſigs; kriſtigais, labais garä, kuzſch tahdeem, Tam laba firde apſinaſchana, labpraht palihds, ir ari Lewi iſglahbis. Tawas azis ir ſpohſchas it lä rihſa-ſaule; Lawi waigi ir ſarkani, lihdsigi tahm ſahrtahm kalna-rohſehm — Tu eſi tagad weſels, — un Mulaija dwehſele ir ar preeku peepildita.“

„Es Lew pateizu, waldneel,“ atbildeja Runo; „jo lai gan man brihnume, la Tu man ſchechlaſtibu parahdi, — kura tautu muhſu tautu eenihſt — tad tomehr es muhſcham parahda nepalikſchu.“

„Swefſchineeſ, Tu maldees lä dohmadams,“ atbildeja Mauru firſte. „Tahs paſchas padebeſs, kuras ſibini met, ir pilditas ar leetu, las iſſaltuſchu ſemi ſpirdſina un peekuſufchus zelineeſus dſirdina. Es eſmu kriſtigas tijibas drangs; mana mahte bij Lawä tijiba kriſtita, pirms winu mans tehws Babilone pirka.“

„Waj Tu neko ne-eſi dſirdejis,“ runaja winſch pehz brijtina tahlat, „Lehnina Ludwika ſuhtni nahja un eljes-lohla ſaru ſchurp un turp neſa? Tee bija mana tehwa un mani ſuhtni, kuzi lihdsigi tahu klufahm wehſtutu-neſeju duhjahn, manas dohmas pahrl juhru neſa. Toreis wehl mans tehws dſihwoja; es biju wina mihlulits — un winſch bij apſohljeeſ pehz ſawas nahwes manim waldifchanas krohni atſtaht. La ſtunda, kura meeſu no dwehſeles ſchäir, — nahja negaidoht, tad kad winſch wehl pilnä ſpehla, it lä flaiſz zeedru kohle, ſtahweja. Es biju toreis karä pret kahdu neklaufdamu tautu,

kad ſcho wehſti iſdſirdu. Mans wejalais brahſis Dmars Ebu Thaaets, kuzſch no zitas mahtes bij dſimis, ſtahweja pee tehwa aulkſtahm meeſahn; wina liſſchledama mehle peegreeſa wiſus augſtus lungus uſ ſawu puſi, un kad es mahjä pahrnahzu, wajadſeja man lä it ſematajam kalpam preelſch wina ſemotees.“

Wina tumſchas azis ſpibdeja pee ſcheem wahrdeem it lä degofchas ohgſis, un wina augſta peere ſawilſahs tumſchas krunkäs, winſch nogrima dſiläs domäs —

„Tu ſaprohti mani, kriſtigais,“ winſch eefahka atkal pehz maſ minutehm; „Lawa tumſcha klusu zeeſchana to parahda, un Tu jaw peederi pee Lawas tautas waroneem. Man wajajaga klusu zeeſt, ja es kur pawehleht grihu; mans brahſis dohd pawehli, kur man buhs eet; wina balſei wajag klauſiht. Al, kaut Juhſ Franzuſchi nebuhtu til ilgi kawejuſchees! Dauds no Juhſeem ſtaigatu tagad ſem lupleem lohleem netrauzeti un atpuhſtohs wehſa pa-ehni. Draudſiga rohla fanemtu Lawu lehnian, pirms ta breeſmiga ſehrğa to nokahwuſi buhtu.“

„Un las turahs tagad pee Mulaija ta drohſcha firdeſ? praſija Runo ſinlahrigs.“

„Mulaijs zereja uſ Lawu brahtu iſmanibu un drohſchibu, bet wint ir nahluſchi ne-uſmanigi un beſehdigi ſawai nahwei preti.“ Winſch nolahra pee ſcheem wahrdeem it behdigs galwu — bet atkal it drihſ lehja augſcham un ar waldneeka azim wiſaplahrt apſlatijees fajija: „Es ilgojohs pehz Lawas weſelibas, itin lä zelineeſ tuſneſi pehz lahda awota.“

Dſihwibu, brijwibu un bagatu apdahwinaſchamu es Lew apſohlu, ja Tu gribi Lawu ſpehlu un gudribu preelſch manim iſleehſt. Sauni gari ſtraida aplahrt Dmara, ta bendeſ mahju, un winu draugu widu airohdahs atreebigas dwehſeles. Ahrupſ pilſſehſtas aſſkan Sizileeſchu preela muſkäs, un Mulaija auſs klauſahs to labpraht, jo tas winu apſweizina.

Saudſees, kriſtigais; ſtiprini Lawu meeſu ar to labako ehdeenu, jo til ween weſelä meeſä war dwehſele ſpehzigi ſtrahdaht. Maſ deenäs Tu dſirdeſi lo no manis, jo tad man Tu dereſi, waj nu ſchai pilſſehſtä, job Sizileeſchu lehgeri — lihds tam laikam preezini Lawu garu, ſpehle un luſtejees ar ſcho beedri, lo es Lew atwedu.“

To fajijiſ winſch ſirſnigi atwadijahs, un durwis atwehriſ eegrühda kahdu zilweku, kuzſch ahrä bij ſtahwejis, un durwis aiſ fewim aiſſitiſ — aiſgahja. Un lo dohma! ſchis wihrinſch bij mums jaw paſihſtams brunineels iſ Sieneſ; bet kahds winſch tagad iſſlatijahs! ne wiſ lä brunineels, bet ar ihſi nogreeſteem mateem un it ſawadu apgehrbu, las it lä noreibiſ — ſtreipuloja un ar iſplehſtahm rohkahm pee Wahzeefcha dewahs.

„Augſti teikta lai ir ſwehſta Genowewa,“ winſch iſſauja pahreſteigte, „la ta muhs atkal kohpā ir ſawebuſi; jo diweem ir lakra behda weeglak panefama — bet it ihpaſchi tahs nahwes bailes ſtarp ſcheem melneem welneem, kuzi nelad neſmejahs nedſ ir luſtigi, buhs drohſchal pazeeſchamas, kad es kriſtigo zilweku redſeſchu!“

„Kā Juhſ ſchē atnahjat?“ praſija Runo ſinlahrigs. „Til zaur paſemoſchanoſ!“ fajija Spaneets. Al! ne weens mohzitajs newar peeſpeeſt, täpaſemotees, lä ſchee bruhngibmj.“

(Turpmat wehl.)

G r a u d i   u n   s e e d i.

Wihlo Tahmneek!

Išs laiks ir aizgājis, kur tev nelahdas šinas newareju laist, jo mums arajiem bija daudš darba: mums vajadzēja uš leetus gaidišt, tad meeschus bijam apsehjušči, un vajadzēja no leetus bihteš, tad šahlam feenu eewahlšt. Tahdā likšā, kā prohtams, man nebija wafas, tew wehstules rakšt; bet tagad drufzin laika atližees, jo feens ir eewahlts un rudši noplauti, un tad wezais Joščkis atnahl, pawafara parahdus eewehrodams, tad naw nefa ko bihteš, jo rija kuhp un graudi jaw maišds šabehri.

Tā mums eet ar lauku darbeem un šaimneezibu, tagad runašču šahdu wahrdu par politiku. Redši, ar teem Turkeem naw nelahda lahga buhššana, Berlines meera-nolihgums ir noderehts un tā tad buhtu jadohma, ka Turziņš, kas beidsamā kara tahdas kreetnas ūkas dabujis, buhs tagad ismahzihts, wišeem leelwalšiu špreedumeem paklausiht; bet tas žitadi leelahs, jo nerahtnis Turziņš pretojajs, jeb taižnibu šakohšt, wilzinajajs minetohs špreedumus ištariht. Winaam pehž špreeduma janodohd Austreescheem Herzegowina un Bosnija, bet wiņš to nedara, lai gan ar Austriju draudži šarunajajs; wiņš turprei šlepeni Herzegowineeschus un Bosneeschus uš dumpi un pretošchanohs ušrihda un pat šawus kara-pulkus palihgā šuhta. Austreeschi šinams tahdu pretošchanohs šina pahrmahlšt, bet tomehr arweenu ašiu isleeschana. Tahda ašiu isleeschana man nemas nepatiht, ta-pehž es Turzinam dohtu to padohmu, lai neekus nedara, bet padohdahs špreedumeem.

Tew tā paklufam gan waru pašahšt, ka tam Anglim kreetnu pehreenu nowehletu un to ari Anglija nopelnijufe, šapehž wina šihdu (Wileņšildu) peenchmufe par ministuru preeščneeku.

Žitadi ar politiku war ar meeru buht, jo wišs eet pehž mana prahta.

Tewi daudš reis šweizina
Dangas Janžiš.

Sawada lamafšana.

Warfchawas awišeš pašahsta šchahdu johžigu atgadijumu: Pē meera-teešas nonahl šahds wihrs, ohtru apšuhšedams, ka tas wina lamajis un tā tad wina gohdu breefmigi aišahris.

Meera-teešas lungs abus lika teešas preeščā šaukt un šahla tohs pahrlaufšinaht.

„Kā tad wiņš lamaja?“ meera-teešas lungs jautaja šuhšetaju.

„Wiņš uš mani teiza,“ tā šuhšetajs atbildeja, „af tu Bišmark!“

Kā prohtams, tā ari notika: teešas-lungs apšuhšetam šohdu nenofreeda, bet šuhšetaju ar šawu šuhšibu atraidija.

Šihštuls.

Reiš šihštuls bija šawu mantu aprajis. Nošaga winam to naudu un eelika atmeni tai weetā. „Šil nelaimigs ešmu,“ šihštuls teiza uš šawu šaimiņu, winam šawu nelaimi ištahšidams.

„Kuru juhs šauzat par nelaimigu? prašija šchiš. „Labi

jautahs, šewi pašču; es, kas ar jumš runaju, es ešmu tas nelaimigais; ta nauda nepeedereja man weenam paščam, man wina nošaga, to uštizeto naudu un manu pašču.“ — „Waj tad Jums to naudu dewa, lai to aproht?“ „Šinams ka man wina preešč tam dewa.“ — „Nu labi,“ šaimiņš atteiza, „šchimi leetā ta šahšiba war Jums weenalšiga buht, jumš un juhs draugam; dohmajat abi, ka juhs to nebruhlejat. Juhs ne-ešat tamdeht nabags.“

Gaidamas šrinolines.

Naw wehl dešmit gadi pagahjašči, kur šrinolines pahp šeeweešcheem walšija. Šmallas dahmas šawas šrinolines lika taišihšt iš šmalka tehrauda, mišina u. t. pr.; lauku meitas, kas šew pilšehdā tahdas newareja nopirktees, šehrahs pē šihpahm, tahs šawds bruntšchds eelidamas. Šchee šrinolines laiki wehl deesgan atminami. Tagad ahšemes mohdes-awišes šino, ka drihs šahšchoht atkal šrinolines walkaht.

Šcho šinu pašneedšam šaweem laštajeem, kas mužas tura, par eewehroššanu, lai apšarga šawahm muzahm šihpas, jo tad šrinolines mohde ušnahšt, tad jaw šeeweešči atkal šahs pē šihpahm kertees.

Tahmneeks.

Leelakais lohpturis.

Šeemeļu Amerikas šabedrotās brihwalšiš laikam buhs Šamuels W. eelšč Tešas walšis tas leelakais lohpturis, jo wina ganamds pulkds pawišam atrohnahs šahdi 225,000 leelohpi. Wiņš tura preešč šaweem ganameem pulkeem 40 ganus. Išt gadus wiņš pahrdohd šahdus 60,000 tetus u. t. pr.

Šchiršanahs.

Rahdā Ūšjas walši tad diwi laulati draugi griš weens no ohtra šchirtees, ir tahds eeradums: wihrs un šeewa, abi aišdedšina šweži. Kuram šweže papreeščču išdeg, tas wainigais un tam tad no mahjahm ja-eet prohjam.

Wehl mihleštibas laiks!

Drihs seedi nobirt taišahs
No rohšeim dahštinā;
Drihs mihleštiba raišahs
Eelšč truhstim štršninā.

Tew, meitin, nu wehl šahrtums
Šeed lohšči waidšina,
Tew mihleštibas rohšes
Nu šeed wehl štršninā.

Nu laiks, nu šahži mihlešt.
To šafu, dari tā,
Jo drihs tahs rohšes wihtihš
Un seedi nokritihš.

Tad palikši kā puše,
Kam seedi birušči;
Tad walti walti šaukti:
„Es mihlešt grišu wehl!“

Wihtšnu šahrlis.

Atbilbedams redaktors Ernst Plates.